

سہ اصل بزرگ اسلام

نویسنده:

محمد تمیمی

مترجم:

عبدالله حیدری

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

آدرس ایمیل:

سایت‌های مفید

www.aqeedeh.com	www.nourtv.net
www.islamtxt.com	www.sadaislam.com
www.ahlesonnat.com	www.islamhouse.com
www.isl.org.uk	www.bidary.net
www.islamtape.com	www.tabesh.net
www.blestfamily.com	www.farsi.sunnionline.us
www.islamworldnews.com	www.sunni-news.net
www.islamimage.com	www.mohtadeen.com
www.islamwebpedia.com	www.ijtehadat.com
www.islampp.com	www.islam411.com
www.kalemeh.tv	www.videofarsi.com

فهرست مطالب

۵.....	سخن مترجم
۱۱.....	اصل اول: شناخت پروردگار با دلایل
۱۷.....	اصل دوم: شناخت دین اسلام با دلایل
۱۷	درجه اول:
۱۹	درجه دوم:
۱۹	درجه سوم:
۲۳.....	اصل سوم: شناخت پیامبرمان حضرت محمد ﷺ است

سخن مترجم

بنام خداوند بخشندۀ دانا، مهربان توانا، یکتای بی‌همتا، بنام آنکه از هر نیازی بین نیاز است و جز او همه نیازمند بارگاه کرم اویند، و بنام آنکه همگان را بندۀ و بردۀ آفرید اما برای خودش نه برای بندگان و برده‌گانی امثالشان، بنابراین، بندگی کردن ما بندگان عاجز برای ذات پاک او کمال شرافت و افتخار ماست که بهترین پیامبران برگزیده‌اش را با این لقب افتخار می‌بخشد.

نام علمی که چگونه بندگی کردن را می‌آموزد توحید است، تمام پیامبران و کتابهای آسمانی یک مسؤولیت داشته‌اند و آن تحقق توحید بوده است، اولین مراحل توحید شناخت پروردگار و دیگر اصول اعتقادی است، مهمترین و پاک‌ترین و مقدس‌ترین کتاب توحید قرآن کریم است، سپس در تمام کتابهای حدیث کتاب یا باب مستقلی در باره توحید آمده است، تأییفات مستقلی که در این باره شده بی‌شمار است.

رساله کوچکی که در دست دارید متن مختصر و مهمی در این علم شریف است. این متن ارزشمند در قرن دوازدهم هجری قمری توسط یکی از علماء و دعوتگران اسلامی تهییه شده است.

چیزی که به اهمیت این کتابچه می‌افزاید این است که سه اصل مذکور همان سه پرسشی است که شب اول در قبر همه انسانها با آن رویرو هستند از جمله من و شما آیا شما آمادگی دارید؟ خداوند برای همه آسان بگرداند، آمین.

چند سال پیش فرصتی دست داد که آنرا در مرحله متوسط تدریس کنم، از آن‌زمان تا کنون اهمیت آن در دلم بود و آرزو داشتم آنرا به فارسی برگردانم که اینک به لطف خداوند در دسترس شما عزیزان قرار دارد.

امیدوارم مؤلف و این برادر ناچیزتان را از دعای خیر فراموش نفرمائید. خداوند یار و نگهدار تان باد.

لازم به تذکر است که تیترها از سوی مترجم اضافه شده است.

دعاگو

عبدالله حیدری

ش ۷/۳/۸۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خدایت رحمت کناد: بدان که آموختن چهار چیز بر ما واجب است:

اول: علم، که عبارت از شناخت خداوند و شناخت پیامبرش ﷺ و شناخت دین اسلام با دلایل است.

دوم: به آن عمل کردن.

سوم: به سوی آن دعوت نمودن.

چهارم: صبر در برابر مشکلاتی که در این راه پیش خواهد آمد.

دلیل آنچه گفتیم: این فرموده خداوند متعال است که:

﴿وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَنَ لَفِي خُسْرٍ ۝ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحُقْقِ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبَرِ ۝﴾.

«سوگند به روزگار، که بیگمان انسان در زیانکاری است، مگر کسانی که ایمان آورده‌اند، و کارهای شایسته کرده‌اند، و همدیگر را به حق سفارش کرده‌اند و همدیگر را به شکیبائی سفارش کرده‌اند».

امام شافعی رحمه الله می‌فرماید: «اگر خداوند جز این سوره هیچ برهان دیگری بر مخلوقاتش فرود نمی‌آورد همین سوره برای آنان کافی بود».

امام بخاری رحمه الله در صحیح بخاری می‌فرماید:

«بَابُ الْعِلْمِ قَبْلَ الْقُولِ وَالْعَمَلِ». «این باب در باره آموختن علم قبل از گفتن و عمل کردن است».

زیرا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿فَأَعْلَمُ أَنَّهُ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ لِذَنْبِكَ﴾ [محمد: ۱۹].

«پس بدان که جز خدا هیچ معبد برحقی نیست و برای گناهانت طلب مغفرت کن». می‌بینیم که قبل از گفتن و عمل کردن به فرا گرفتن علم امر فرموده است.

پس خدایت رحمت کناد، بدان که آموختن مسائل سه‌گانه ذیل بر هر زن و مرد مسلمان واجب است:

مسئله اول: اینکه خداوند ما را آفریده و پرورش داده و روزی داده اما بیهوده نگذاشته است بلکه برای هدایت ما پیامبری فرستاده است که هرکس از او پیروی کند داخل بهشت، و هرکس نافرمانی اش را کند وارد دوزخ خواهد شد. لذا خداوند متعال می‌فرماید: ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِيدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الْرَّسُولَ فَأَخَذَنَاهُ أَحَدًا وَبَيْلًا﴾ [المزمول: ۱۵-۱۶].

«ما به سوی شما پیامبری فرستاده‌ایم که بر شما گواه است همچنانکه به سوی فرعون هم پیامبری فرستادیم، اما فرعون از آن پیامبر نافرمانی کرد، لذا او را به گیر و داری سخت فرو گرفتیم».

مسئله دوم: اینکه خداوند هرگز راضی نخواهد بود که بنده‌ای، هیچ احادی را با او در عبادتش شریک گردداند، نه فرشته مقرب و نه پیامبر مرسلي را، لذا می‌فرماید: ﴿وَأَنَّ الْمَسَجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ [آلجن: ۱۸].
و اینکه همه مسجدها خاص خداوند است، پس با خداوند هیچ احادی را (به عنوان پرستش) مخوان.

مسئله سوم: اینکه کسی که خدا را به یگانگی بشناسد و از پیامبرش اطاعت کند هرگز برای او جائز نیست که با کسانی که با خدا و رسولش دشمن هستند دوستی بر قرار کند حتی اگر نزدیکترین خویشاوندانش باشند.
لذا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿لَا تَحِدُّ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ يُؤَدِّونَ مَنْ حَادَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَأُنُوْٰ كَانُواْ إِبَابَاهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ خَلِيلِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ [المجادلة: ۲۲].

«قومی را که به خداوند و روز بازپسین ایمان داشته باشد نیابی که با کسانی که با خداوند و پیامبر او مخالفت می‌ورزند دوستی کنند و لو آنکه پدرانشان یا فرزندانشان، یا برادرانشان یا

خاندانشان باشند، اینانند که - خداوند - در دلهایشان - نقش - ایمان نگاشته است، و به فیضی از جانب خویش استوارشان داشته است، و - ایشانرا - به بوستانهایی در آورد که جویباران از فرودست آنها جاری است، جاودانه درآنند، هم خداوند از آنان خشنود، وهم آنان از او خشنودند، اینان لشکر خدایند، بدانید که لشکر خدا همانانند رستگاران».

خدایت به طاعتیش راه بنماید: بدان که دین حنف ابراهیمی این است که خدا را به یگانگی و با اخلاص و یکرنگی پرسنی این است آن هدفی که خداوند همه مردم را برای تحقق آن آفریده و بدان امر فرموده است، چنانکه می فرماید:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات: ۵۶].

«جن و انس را جز برای آنکه مرا پرسنند نیافریده‌ام».

معنی **﴿لِيَعْبُدُونِ﴾** در آیه (**یو حَدُون**) است، یعنی مرا به یکتایی پرسنند، بزرگترین و مهمترین چیزی که خداوند بدان امر فرموده توحید است، و توحید یعنی خدا را به یکتایی پرسنیدن، و بزرگترین چیزی که از آن بازداشت شرک است، و شرک یعنی کس یا چیز دیگری را با او به عنوان پرستش خواندن، لذا خداوند متعال می فرماید:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [النساء: ۳۶].

«و خدا را پرسنید و چیزی را با او شریک نکنید».

اگر از تو پرسیده شود: اصول سه گانه‌ای که شناخت آن بر هر انسانی واجب است

چیست؟

بگو: ۱- شناخت پروردگار ۲- شناخت اسلام که دین پسندیده پروردگار است و ۳-

شناخت پیامبر حضرت محمد ﷺ.

اصل اول: شناخت پروردگار با دلایل

اگر از تو پرسیده شود که پروردگارت کیست؟ بگو: پروردگارم ذاتی است که با نعمت‌های فراوانش مرا و سایر جهانیان را آفریده و پرورش داده است، او یگانه معبد من است که جز او هیچ معبدی ندارم، لذا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
«هرگونه ثناء و ستایشی ویژه پروردگار عالمیان است».

جز خود پروردگار هر صنف دیگری در این جهان برای خودش عالمی است که من نیز جزوی از یک عالم هستم.

اگر از تو پرسیده شود: پروردگارت را چگونه شناختی؟
بگو: با آیات و مخلوقاتش، از جمله می‌توان به شب و روز و خورشید و مهتاب به عنوان نمونه‌ای از آیات، و به آسمانها و زمین‌های هفتگانه و آنچه در آنها و در بین آنهاست به عنوان نمونه‌ای از مخلوقات خدای بزرگ اشاره کرد لذا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْيَلْ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقُوهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيمَانًا تَعْبُدُونَ﴾ [فصلت: ۳۷].

«و از نشانه‌های قدرت او شب و روز و خورشید و ماه است، خورشید و ماه را سجده نکنید، بلکه خداوند را که آنها را آفریده است سجده کنید». و نیز می‌فرماید:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُعْشِي الْيَلْ وَالنَّهَارَ يَطْلُبُهُ وَحَيْثَا وَالشَّمْسَ وَالقَمَرَ وَالثُّجُومَ مُسَخَّرَتٍ بِإِمْرِهِ أَلَا لَهُ الْحَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ [الأعراف: ۵۴].

«همانا پروردگار شما خداوند است که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید، سپس بر عرش - چنانکه خود می‌داند - قرار گرفت، شب را به روز - و روز را به شب - می‌پوشاند، و خورشید و ماه و ستارگان را - آفرید - که رام شده فرمان اویند، بدانید که خلق و امر صرفاً از آن است، با برکت است خدایی که پروردگار جهانیان است».

پروردگار همان معبد بر حق جهان است لذا می‌فرماید:

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ⑥﴾
﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَشاً وَالسَّمَاءَ بَنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الْثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ٢١﴾ [البقرة: ۲۱-۲۲].

«ای مردم، پروردگارتان را که شما و پشینیانتان را آفریده است بپرستید تا پرهیزگار شوید، آنکه زمین را - همچون - زیر انداز و آسمان را - همچون - سر پناه شما کرد، و از آسمان آبی فرو فرستاد، آنگاه بدان - انواع - میوهها برای روزی شما برآورد، پس آگاهانه برای او همتا نیاورید».

ابن کثیر حَفَظَهُ اللَّهُ می‌فرماید:

«خالق و آفریدگار همه این مخلوقات یگانه ذاتی است که شایسته و مستحق پرستش است».

انواع عبادت‌هایی که خداوند دستور انجام آنرا صادر فرموده از قبیل (اسلام و) ایمان و احسان، خوف و رجاء، دعاء و توکل، شوق و حذر، خشوع و خشیت، انبات و استعانت، استعاذه و استغاثت ذبح و نذر و دیگر عبادت‌هایی که خداوند به آن امر فرموده همه ویژه پروردگار یکتا است. لذا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَأَنَّ الْمَسَجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ١٨﴾ [الجن: ۱۸].

«و اینکه همه مسجدها خاص خداوند است پس با خداوند هیچ‌کس را به عنوان پرستش مخوان».

پس کسی که این عبادت‌ها یا جزئی از آنرا برای غیر خدا انجام دهد مشرک و کافر است، لذا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَيْهَا إِلَّا بُرْهَنَ لَهُ وَبِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ وَعِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ وَلَا يُفْلِحُ الْكَفَرُونَ﴾ [المؤمنون: ۱۱۷].

«و هرکس با خداوند خدایی دیگر بپرسید که در این کار حجتی ندارد، جز این نیست که حسابش با پروردگارش است، آری کافران رستگار نمی شوند». و در حدیث آمده است: «الدُّعَاءُ مُخْالِفُ الْعِبَادَةِ» «دعاء مغز عبادت است».

لذا خداوند متعال می فرماید:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَحِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: ۶۰].

«و پروردگارتان گوید: مرا به دعا خوانید تا برایتان اجابت کنم، بیگمان کسانی که از عبادت من استکبار می ورزند به زودی با خواری وارد دوزخ خواهند شد».

دلیل خوف: این ارشاد الهی است:

﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ [آل عمران: ۱۷۵].

«پس از آنان نترسید و از من بترسید اگر مؤمن هستید».

دلیل امید: این ارشاد باری است:

﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقاءَ رَبِّهِ فَلَيَعْمَلْ عَمَلاً صَلِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ [الكهف: ۱۱۰].

«حال هر آنکس که امید به لقای پروردگارش بسته است، باید کار نیکو پیشه کند و در پرستش پروردگارش کسی را شریک نیاورد».

دلیل توکل: این فرموده باریتعالی است:

﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ [المائدہ: ۲۳].

«و بر خدا توکل کنید اگر مؤمن هستید».

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِيبُهُ﴾ [الطلاق: ۳].

«پس هرکس بر خدا توکل کند همو وی را کافی است».

دلیل شوق و حذر و خشوع: این ارشاد باری است:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَرِّعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَا رَغْبًا وَرَهْبًا وَكَانُوا لَنَا حَشِيعِينَ﴾ [الأنبياء: ٩٠]

«زیرا آنها در کارهای خیر تعجیل می‌کردند و در حال بیم و امید ما را می‌خواندند و همیشه به درگاه ما خاضع و خاشع بودند».

دلیل خشیت: این فرموده باری است:

﴿فَلَا تَخْشُوْهُمْ وَأَخْشُوْنِي﴾ [آل‌قراء: ١٥٠]

«پس از آنان مترسید و از من بترسید».

و دلیل انابت: این ارشاد الهی است:

﴿وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ﴾ [آل‌زمیر: ٥٤]

«به‌سوی پروردگارتان بازآید و در برابر او تسليم شوید».

در حدیث آمده است:

«وَإِذَا اسْتَعْنَتَ، فَاسْتَعْنْ بِاللَّهِ».

«و هرگاه یاری خواستی از خدا یاری بجوی».

دلیل استعاذه: این ارشاد باری است:

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝...﴾ [سوره الناس].

«بگو: به پروردگار مردم پناه می‌برم. فرمانروای مردم».

دلیل استغاثه: این فرموده خداوندی است:

﴿إِذْ تَسْتَغْيِثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ [آل‌نفال: ٩]

«هنگامی را به یاد آورید که به پروردگار تان استغاثه و زاری می‌کردید و او دعای شما را اجابت کرد».

دلیل ذبح: این ارشاد خداوندی است:

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾ لَا شَرِيكَ لَهُوَ وَبِدَائِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿٦٧﴾﴾ [الأنعام: ۱۶۲-۱۶۳].

«بگو: نماز و نیایش من و زندگانی و مرگ من، برای خدا است که پروردگار جهانیان است.».

در حدیث آمده است:

«لَعْنَ اللَّهِ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ».

«خداوند لعنت کند کسی را که برای غیر خدا ذبح کند».

دلیل نذر: این فرموده خداوند متعال است:

﴿يُؤْفُونَ بِالْتَّدْرِ وَيَحَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُو مُسْتَطِيرًا﴾ [الإنسان: ۷].

«(آن بندگان نیکو) به نذر و عهد خود وفا می‌کنند و از قهر خدا در روزی که شر سختیش

همه اهل محشر را فرا گیرد می‌ترسند.».

اصل دوم: شناخت دین اسلام با دلایل

دین اسلام یعنی تسلیم شدن برای خدا که او را به یکتایی بپرستی، و از او امرش پیروی کنی، و از شرک بیزاری جویی. و آن سه درجه دارد:

اسلام، و ایمان و احسان، که هر درجه‌ای از خودش ارکانی دارد.

درجه اول: اسلام است که پنج رکن دارد:

- ۱- گواهی دادن به اینکه جز خدای یگانه هیچ معبد برحقی نیست، و اینکه محمد ﷺ رسول خدا است.
- ۲- برپاداشتن نماز. ۳- دادن زکات. ۴- و روزه ماه مبارک رمضان. ۵- و حج بیت الله الحرام.

دلیل رکن اول: این فرموده خدوند متعال است:

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمٍ قَاءِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ [آل عمران: ۱۸].

«خداؤند که در دادگری استوار است و فرشتگان و عالمان - راستین - گواهی می‌دهند که معبد برحقی جز او نیست. آری، جز او که پیروزمند فرزانه است معبد برحقی نیست.»

کلمه «لَا إِلَهَ» همه آنچه را که جز خدا پرستیده می‌شود نفی می‌کند و «إِلَّا الله» هرگونه عبادتی را صرفا برای خدای یکتا و لاشریک ثابت می‌کند. خدایی که در پرسش او هیچ شریکی نیست، کما اینکه در ملک او هیچ شریک و همتایی نیست. آنچه این مطلب را واضح و آشکار بیان می‌کند این فرموده خداوند متعال است:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنِّي بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ وَسَيَهْدِينِ﴾ [آل عمران: ۲۶-۲۷].

«ای رسول ما، به یاد آور وقتی را که ابراهیم به پدر خود و قومش گفت: ای بتپرستان، من از معبدان شما سخت بیزارم جز آن خدایی را که مرا آفریده و البته مرا هدایت خواهد کرد نمی‌پرسم و این خداپرستی (و توحید) را در همه ذریت او تا قیامت کلمه باقی گردانید تا همه

فرزندانش (به خدای یکتا) رجوع کنند». و همچنین این ارشاد خداوند بزرگ:

﴿يَأَهْلَ الْكِتَابُ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٌ بَيْتَنَا وَبَيْتَكُمْ أَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نُشَرِّكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ [آل عمران: ۶۴].

«بگو: ای اهل کتاب، بیایید تا بر سر سخنی که بین ما و شما یکسان است بایستیم که جز خداوند را نپرسیم و برای او هیچگونه شریکی نیاوریم و هیچ کسی از ما دیگری را بجای خداوند به خدایی برنگیرد، و اگر رویگردان شدند بگویید: شاهد باشید که ما فرمانبرداریم». و دلیل گواهی دادن اینکه محمد ﷺ رسول خدا است این ارشاد خداوندی است:

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ [التوبه: ۱۲۸].

«بهراستی که پیامبری از میان خودتان بهسوی شما آمده است که هر رنجی که شما می‌برید برای او گران می‌آید، سخت هواخواه شماست و به مؤمنان رؤوف و مهربان است». معنای گواهی دادن به اینکه محمد ﷺ رسول خداست این است که در هر آنچه ما را امر فرموده از ایشان اطاعت کنیم، و به هر آنچه خبر داده یقین و باور داشته باشیم، و از هر آنچه ما را بازداشته باز ایستیم، و اینکه پرستش خدا جز به روشی که ایشان بیان فرموده‌اند انجام نگیرد.

و دلیل نماز و زکات و تفسیر درست توحید: در این آیه کریمه متبلور است:

﴿وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ حُنَافَاءُ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الْزَكَوَةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ [آل‌بینه: ۵].

«جز این فرمان نیافته بودند که خداوند را بپرستند و پاکدینانه، دین خود را برای او خالص دارند و نماز را برپادارند، وزکات را بپردازند، و این دین استوار است».

دلیل روزه: این آیه کریمه است: «يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصَّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» [آل‌بقره: ۱۸۳].

«ای مؤمنان! بر شما روزه فرض گردیده همچنانکه بر کسانی که پیش از شما بودند فرض شده بود، تا که تقوا پیشه کنید».

و دلیل حج: این ارشاد الهی است: «وَلَلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ» [آل عمران: ۹۷].
«و خدای را بر مردم حج خانه‌ی کعبه فرض است البته بر هر کسی که توانایی رسیدن به آنجا را داشته باشد و هر کس که کفر (و انکار) ورزد (بداند که) خداوند از جهانیان بی‌نیاز است.»

درجه دوم:

ایمان است که هفتاد و چند شاخه دارد که بلندترین آن گفتن لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَبِآیَاتِنَّ رَبِّنَا
آن دورکردن اسباب اذیت از راه است، و حیاء شاخه‌ای از ایمان است.
ارکان آن شش تا است: اینکه به خدا و فرشتگان و کتابها و پیامبران الهی و همچنین
به روز قیامت و تقدیر اعم از خوب و بد آن ایمان داشته باشی.

دلیل ارکان ششگانه مذکور، این ارشاد خداوندی است:

«لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُؤْلُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلِكَةِ وَالْكِتَبِ وَالْتَّبِيَّنَ» [البقرة: ۱۷۷]

«نیکی آن نیست که رویتان را به سوی مشرق و غرب آورید بلکه نیکی آن است که بنده به
خداوند و روز بازپسین و فرشتگان و کتب آسمانی و پیغمبران ایمان داشته باشد.»

و دلیل تقدیر: این ارشاد خداوندی است:

«إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدْرٍ» [القمر: ۴۹]

«ما هر چیزی را به اندازه آفریدیم.»

درجه سوم:

احسان است که فقط یک رکن است، و آن اینکه خدا را طوری پرسنی که گویا او را
می‌بینی، چون اگر تو او را نمی‌بینی یقیناً او ترا می‌بیند، بدلیل این فرموده خداوند که:
«إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ» [آل عمران: ۱۲۸]
«به درستیکه خداوند با پرهیز گاران و نیکو گاران است.»

و این ارشاد الهی:

﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٦١﴾ الَّذِي يَرَلَكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٦٢﴾ وَتَقْلِبَ فِي السَّاجِدِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٤﴾﴾ [الشعراء: ٢١٧-٢٢٠].

«و بر (خداؤند) پیروزمند مهربان توکل کن همان که تورا به هنگامی که (برای عبادت) برمی خیزی می بیند و نیز تحولت را در (نماز از حالتی به حالت دیگر) میان نمازگذاران، چرا که او شنواز دانا است.»

و همچنین این فرموده خداوند بزرگ:

﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ﴾ [یونس: ٦١].

«ای رسول ما (بدان که تو) در هیچ حالی نباشی و هیچ آیه‌ای از قرآن تلاوت نکنی و به هیچ عملی تو و امتت وارد نشوید مگر آنکه ما همان لحظه شمارا مشاهده می کنیم.»

و دلیل از سنت: حدیث مشهور جبریل است که از عمر بن خطاب ﷺ نقل شده که

فرمودند:

«يَنِّيْمَا نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذَاتِ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدٌ بِيَاضِ الشَّيَابِ، شَدِيدٌ سَوَادِ الشَّعْرِ، لَا يُرَى عَلَيْهِ أَثْرُ السَّفَرِ، وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ، حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ، فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخِدَيْهِ، وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَخْبِرْنِي عَنِ الإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الإِسْلَامُ: أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُوَأَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتَيَ الرِّزْكَةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحْجُجَ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتُ إِلَيْهِ سَبِيلًا . قَالَ: صَدَقْتَ . فَعَجِبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُضَدِّقُهُ ! قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الإِيمَانِ . قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ حَيْرَهُ وَشَرَهُ . قَالَ: صَدَقْتَ . قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الإِحْسَانِ . قَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ . قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ . قَالَ: مَا الْمَسْؤُلُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ . قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا . قَالَ: أَنْ تَلِهُ الْأَمْمَةَ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى السُّحْفَةَ الْعَرَاءَ الْعَالَةَ رِعَاةَ الشَّاءِ يَتَظَارُونَ فِي الْبَنِيَانِ . ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَيْسَتُ مَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ: يَا عُمَرُ، أَتَدْرِي مَنِ السَّائِلُ؟ قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ: إِنَّهُ جِبْرِيلُ أَتَأَكُمْ يَعْلَمُكُمْ أَمْرَ دِينِكُمْ».»

«در حالی که ما خدمت پیامبر ﷺ نشسته بودیم ناگهان مردی بر ما ظاهر شد که

لباسهایش به شدت سفید و موهاش شدیداً سیاه بود، هیچ نشانه‌ای از آثار سفر بر او دیده نمی‌شد و نه هم کسی از ما او را می‌شناخت، جلو پیامبر ﷺ همچنانکه پیامبر نشسته بودند دو زانو نشست و زانوهای ﷺ چسباند و دستهایش را بر رانهایش گذاشت و گفت: ای محمد، از اسلام مرا خبر ده. فرمودند: اینکه گواهی دهی که هیچ معبد بر حقی جز خدای یگانه وجود ندارد و اینکه محمد فرستاده خداست، و نماز را برپاداری و زکات بپردازی و ماه رمضان را روزه بگیری و اگر توانایی داشتی حج خانه خدا کنی. گفت: راست گفتی، تعجب کردیم که چگونه هم از ایشان می‌پرسد و هم تصدیق می‌کند، گفت: از ایمان مرا خبر ده؟ فرمودند: اینکه به خدا و فرشتگان و کتابها و رسولانش و به روز قیامت و به تقدیر اعم از خیر و شر آن ایمان و باور داشته باشی، گفت: از احسان مرا خبر ده. فرمودند: اینکه خدا را طوری بپرستی که گویا او را می‌بینی چون اگر تو او را نمی‌بینی او قطعاً ترا می‌بیند، گفت: از قیامت مرا خبر ده. فرمودند: در این باره سؤال‌شونده از سؤال‌کننده بیشتر نمی‌داند، گفت: از نشانی‌های آن مرا خبر ده، فرمودند: اینکه کنیز ارباب خودش را بزاید، و اینکه ببینی چوپانان تنگدست با پای لخت و عریان در ساختمنها بر یکدیگر فخر می‌ورزنند. راوی می‌گوید: آنگاه راهش را کشید و رفت، ما اندکی درنگ کردیم آنگاه حضرت فرمودند: ای عمر! آیا می‌دانید سؤال کننده کی بود؟ گفتیم: خدا و رسولش داناترند، فرمودند: این جبریل بود که آمد تا امر دیتان را به شما بیاموزاند».

اصل سوم:

شناخت پیامبر مان حضرت محمد ﷺ است

ایشان محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم هستند که هاشم از قریش و قریشی‌ها عرب و از نسل حضرت اسماعیل فرزند حضرت ابراهیم خلیل – علیه وعلی نبینا افضل الصلاة وأتم التسلیم – هستند، ایشان شصت و سه سال عمر کردند، که چهل سال آن پیش از بعثت و بیست و سه سال دیگر زندگی بعثت بود، ایشان پیامبر و رسول بودند، با «أَقْرَأُ» نبوت و با «الْمُدَّثِّرُ» رسالت به ایشان ابلاغ شد، که در آن زمان در مکه تشریف داشتند، خداوند ایشان را فرستاد تا که مردم را از شرک باز داشته و به سوی توحید و یکتاپرستی بخواند، بدلیل این ارشاد خداوندی که:

﴿يَأَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝ قُمْ فَأَنِذْرُ ۝ وَرَبَّكَ فَكَبِّرُ ۝ وَثِيَابَكَ فَظَهِّرُ ۝ وَالرُّجْزَ فَأَهْجُرُ ۝ وَلَا تَمُنْ تَسْتَكْثِرُ ۝ وَلَرِبِّكَ فَاصْبِرُ ۝﴾ [المدثر: ۱-۷]

«ای مرد جامه برخود پیچیده! برخیز و هشدار ده و پروردگارت را تکبیر گوی و دامت را پاکیزه بدار و از آلایش - شرک - بپرهیز و بخششی مکن که پاداش بزرگتر بخواهی و در راه پروردگارت شکیبایی کن.».

معنای: «قُمْ فَأَنِذْرُ» یعنی از شرک بترسان و به سوی توحید فراخوان، و «وَرَبَّكَ فَكَبِّرُ» یعنی با توحید و یکتا پرستی او را تعظیم کن و بزرگ بدار و «وَثِيَابَكَ فَظَهِّرُ» یعنی اعمال خویش را از شرک پاک گردن، «وَالرُّجْزَ فَأَهْجُرُ» رجز یعنی بتها، و ترک بتها یعنی بیزاری از بتها و بت پرستان.

ده سال تمام به همین منوال مردم را بسوی توحید می‌خوانندند، پس از ده سال ایشان به معراج یعنی آسمان فراخوانده شدند و نمازهای پنج گانه فرض گردید، سه سال در مکه نماز خواندند، و سپس مأمور گردیدند که به مدینه هجرت کنند هجرت از سرزمین شرک

به سرزمین اسلام منتقل شدن است.

هجرت بر این امت فرض است که از سرزمین شرک به سرزمین اسلام کوچ کنند و این فریضه تا قیامت ادامه دارد^(۱).

به دلیل: این فرموده خداوند:

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَالِبِي أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَا كُنْتُمْ كُلُّاً كُلَّاً مُسْتَضْعِفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةً فَتَهَا حِرْرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَا وَلَهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴾٩٧ ﴿إِلَّا الْمُسْتَضْعِفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوُلَادِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَيِّلًا ﴾٩٨ ﴿فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفْوًا غَفُورًا﴾ [النساء: ۹۷-۹۸].

«کسانی که فرشتگان جانشان را می‌گیرند، در حالیکه آنان برخود ستم روا داشته‌اند، به ایشان گویند: در چه حال بودید؟ گویند: ما در سرزمین خود مستضعف بودیم. گویند: آیا سرزمین خداوند فراخ نبود که بتوانید در آن به هر کجا که خواهید- هجرت کنید؟ سرا و سرانجام اینان جهنم است و بد سرانجامی است مگر مردان و زنان و کودکان مستضعفی که نمی‌توانند چاره‌ای بیندیشند و راه به جایی نمی‌برند، اینان را باشد که خداوند بپخشاید، و خداوند بخشنده امرزگار است».

وبه دلیل: این ارشاد خداوندی:

﴿يَعِبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضَيِ وَاسِعَةً فَإِيَّيَ فَأَعْبُدُونَ﴾ [العنکبوت: ۵۶].

«ای بندگان من که ایمان آورده اید! بدانید که زمین من گستردۀ است پس فقط مرا بپرسیستید». امام بغوی رحمه الله می‌فرماید:

«سبب نزول این آیه مسلمانانی هستند که در مکه بودند و هنوز هجرت نکرده بودند خداوند آنرا اهل ایمان خطاب فرمود».

و دلیل بر هجرت از سنت نبوی: این فرموده پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است که:

۱ - حدیث «لا هجرة بعد الفتح». تفاصیلی دارد. (مترجم).

«لَا تَنْقِطِعُ الْهِجْرَةُ حَتَّى تَنْقِطِعَ التَّوْبَةُ، وَلَا تَنْقِطِعُ التَّوْبَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا».

«هجرت قطع نمی شود تا زمانیکه توبه قطع شود و توبه قطع نمی شود تا اینکه خورشید از مغرب طلوع کند».

هنگامی که پیامبر ﷺ در مدینه مستقر گردیدند به بقیه احکام اسلام نیز مأموریت یافتند، مثل زکات و روزه و حج و اذان و جهاد و امر به معروف و نهی از منکر و احکام دیگر.

ده سال در این راستا جانفشنایی کردند تا اینکه وفات نمودند - صلوات الله وسلامه عليه- اما دین ایشان قائم و دائم خواهد بود خلاصه اش این است که هیچ خیری نبوده مگر اینکه امت را بدان راهنمایی فرموده و هیچ شری نبوده مگر اینکه امت را از آن بر حذر داشته است، بزرگترین خیری که مردم را بدان راهنمایی فرموده اول توحید است و بعد هر آنچه که خداوند آن را دوست دارد و می پسندد، و بدترین شری که امت را از آن بر حذر داشته اول شرک است و بعد هر آنچه که خداوند آنرا ناپسند می دارد، خداوند ایشان را به سوی همه انسانها و جنات فرستاده و اطاعت ایشان را بر همگان فرض گردانیده است.

دلیلش: این ارشاد خداوندی است:

﴿قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾ [الأعراف: ۱۵۸].

«بگو: ای مردم، بدرستیکه من فرستاده خدا به سوی همه شما هستم».

و خداوند دین را بوسیله ایشان تکمیل فرموده چنانکه می فرماید:

﴿الْيَوْمَ أَكَمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدہ: ۳].

«امروز دین شما را برایتان به کمال رساندم و نعمتم را بر شما تمام کردم و دین اسلام را برای شما پسندیدم».

دلیل وفات حضرتش: این ارشاد خداوند است:

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ۝﴾ [الزمر: ۳۰].

«- ای رسول عزیز ما- شخص تو و همه خلق البته به مرگ از دنیا خواهید رفت آنگاه روز قیامت همه در پیشگاه عدل پروردگار خویش دادخواهی می کنید». بطور قطع انسانها پس از مردن برانگیخته خواهند شد.

به دلیل اینکه: خداوند متعال می فرماید:

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا تُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ۝﴾ [طه: ۵۵]. «از آن (حاک) شمارا آفریده ایم و به آن بازتابان می گردانیم و بار دیگر از آن بیرون تان می آوریم.»

و نیز می فرماید:

﴿وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ۝﴾ [نوح: ۱۷-۱۸].

«و خداوند شمارا مانند گیاهی از زمین رویاند سپس شما را به آن باز می گرداند و به بیرون آوردنی شما را بیرون می آورد. و آنگاه پس از برانگیخته شدن و مطابق آنچه عمل کرده اند پاداش داده خواهند شد.»

لذا خداوند متعال می فرماید:

﴿وَلَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِي الَّذِينَ أَسَّوْا بِمَا عَمِلُوا وَلِيَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ۝﴾ [النجم: ۳۱].

«و آنچه در آسمانها و زمین است از آن خداوند است، تا سرانجام بذكرداران را برق کار و کردارشان جزا دهد و نیکو کاران را به پاداش نیکو (بهشت) جزا دهد.» کسی که منکر برانگیخته شدن بعد از مرگ باشد کافر است.

به دلیل اینکه: خداوند متعال می فرماید:

﴿رَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَن يُبَعْثُرُوا فُلْ بَلَ وَرَى لَتَبْعَثُرُ ثُمَّ لَتَبْعَثُرُ بِمَا عَمِلُوكُ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ [التغابن: ۷].

«کافران پنداشته‌اند که هرگز برانگیخته نمی‌شوند، بگو آری سوگند به پروردگارم که برانگیخته خواهید شد سپس از (حقیقت) آنچه کرده اید آگاهتان کنند و این بر خداوند آسان است.».

خداؤند متعال همه پیامبران را مبعوث فرموده است تا آنکه مژده‌دهنده و بیم‌دهنده باشند.

به دلیل اینکه می‌فرماید:

﴿رُسُلاً مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لَئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ [النساء: ۱۶۴].

«پیامبرانی - فرستادیم - که مژده دهنده و بیم دهنده‌اند، تا آنکه برای مردم - پس از آمدن پیامبر - هیچ عذر و بهانه‌ای نماند.»

اولین پیامبر حضرت نوح عليه السلام و آخرین آنان حضرت محمد عليه السلام است که ایشان خاتم پیامبران هستند.

دلیل اینکه: حضرت نوح عليه السلام اولین پیامبر است این ارشاد خداوندی است:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالثَّبِيْكَ مِنْ بَعْدِهِ﴾ [النساء: ۱۶۳].

«ما به تو وحی فرستادیم همچنانکه به نوح و پیامبران بعد از او وحی فرستادیم». از نوح عليه السلام محمد عليه السلام هر پیامبری که بسوی هر قوم و امتی فرستاده شده آنان را به پرسش خدای یکتا فراخوانده و از پرسش طاغوت باز داشته است.

به دلیل: اینکه خداوند می‌فرماید:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاً أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الظَّلَمَوْتَ﴾ [النحل: ۳۶].

«و به راستی که در میان هر امت پیامبری برانگیختیم (تا بگویند) که خداوند را بپرستید و از طاغوت پرهیز کنید.».

خداؤند بر همه بندگان ایمان به خدا و کفر به طاغوت را واجب گردانیده است.
ابن قیم حَفَظَهُ اللَّهُ می‌فرماید: (معنی الطاغوت ما تجاوز به العبد حَدَّهُ من معبد او متبوع او
مطاع).
.

«معنای طاغوت این است که بنده در پرستش معبد یا اتباع متبوع یا اطاعت مطاعی از
حد مجاز بگذرد».

طاغوت‌ها زیادند که در رأس همه پنج تا قرار دارد:

۱- ابليس ملعون ۲- کسی که پرستیده شود و او از این عمل راضی باشد ۳- کسی که
مردم را به پرستش خودش ترغیب کند ۴- کسی که دانستن جزئی از علم غیب را مدعی
باشد. ۵- و کسی که خلاف حکم خداوند حکم کند (حکم به غیر ما أنزل الله کند).
لذا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْأَعْيُّ فَمَن يَكُفُرُ بِالظَّاغُوتِ وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ أُسْتَمِسَكَ
بِالْعُرُوهَةِ الْوُثْقَى لَا أَنْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ [آل‌بقرة: ۲۵۶]

«در کار دین اکراه روا نیست چرا که راه از بیراهه به روشنی آشکار شده است پس هر کس
که به طاغوت کفر ورزد و به خداوند ایمان آورد به راستی که به دستاویز استواری دست زده
است که گستاخ ندارد و خداوند شنواز داناست».

و معنای لا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ همین است، در حدیث است که: «رَأْسُ الْأَمْرِ: الإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ
الصَّلَاةُ، وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ».

«در رأس همه امور اسلام قرار دارد، ستون آن نماز و قله افتخارات آن جهاد فی
سبیل الله است».

وَاللَّهُ أَعْلَمُ.